

IX Ogólnopolska Konferencja Fotointerpretacji

Jedną z ważniejszych i cieszących się dużym zainteresowaniem w kraju i za granicą konferencji jest, organizowana kolejno przez różne ośrodki uniwersyteckie co dwa lata, Konferencja Fotointerpretacji. Ostatnia IX Ogólnopolska Konferencja Fotointerpretacji zorganizowana była przez najmłodszy ośrodek uniwersytecki — Instytut Geografii Uniwersytetu Śląskiego. Współorganizatorem spotkania pracowników nauki i praktyków była Komisja Fotointerpretacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Konferencja trwała 20—23 IX 1979 roku, rozpoczynając się sesją plenarną w auli Instytutu Zoologii UŚ w Katowicach.

Po oficjalnym jej otwarciu przez dr. A. T. Jankowskiego (przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego), głos zabrał dyrektor Instytutu Geografii Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. J. Trembaczowski, który scharakteryzował strukturę organizacyjną ośrodka oraz zakres i rolę fotointerpretacji i teledetekcji w problematyce badawczej Instytutu. Kolejnym mówcą, zaczynającym właściwą sesję plenarną, był dr hab. L. Kozacki (przewodniczący Komisji Fotointerpretacji PTG). Omówił on stan i perspektywy fotointerpretacji w Polsce. Następny referent, dr inż. A. Lisenbarth (IGiK), swoje wystąpienie poświęcił przeglądowi nowych, ale już obecnie pracujących, oraz projektowanych systemów satelitarnych dla celów teledetekcyjnych. Dr J. R. Olędzki (Pracownia Fotointerpretacji Geograficznej Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW) omówił kilka wybranych podscen ze sceny landsatowskiej Warszawa-Toruń-Bydgoszcz pod kątem rejestracji i interpretacji wybranych elementów środowiska geograficznego na obrazach MSS. Sesję plenarną kończyło wystąpienie dr. A. T. Jankowskiego (IG UŚ) na temat założeń programowych do filmu dydaktycznego „Geograficzna interpretacja zdjęć lotniczych” o charakterze wprowadzenia czy komentarza do tego filmu, którego premiera odbyła się bezpośrednio po tymże omówieniu. Należy nadmienić, iż dr J. Jania i dr A. T. Jankowski byli konsultantami naukowymi tego filmu, jak też są autorami komentarza do niego. Dyskusja nad

wyłoszonymi referatami i wyświetlonym filmem zamykała sesję plenarną.

Następnie uczestników przewieziono autokarami do Ośrodka Zająć Dydaktycznych UŚ w Porąbce-Kozubniku.

Drugi dzień konferencji był dniem obrad sekcyjnych, po raz pierwszy wprowadzonych, bowiem zgłoszono łącznie 47 referatów. Obrady odbywały się w 3 równoległych sekcjach, których problematyka dotyczyła następujących zagadnień:

- zastosowania nowych technik otrzymania zdalnych informacji (między innymi omówiono tu specjalne techniki zastosowane w eksperymencie Telefoto i Teleradar, zastosowanie radaru w badaniach geologicznych, cyfrowe przetwarzanie danych w odniesieniu do zagadnień geologicznych i pokrycia terenu, a szczególnie zastosowanie programu Larsys),
- analizy pojemności informacyjnej zdjęć i obrazów satelitarnych,
- wybranych zagadnień fotogrametrycznych ze szczególnym uwzględnieniem zdjęć wykonanych kamerą MKF 6,
- zastosowania metod teledetekcyjnych w poszczególnych dziedzinach nauk przyrodniczych (to najliczniejsza grupa tematyczna), a mianowicie: w geomorfologii wraz z uwzględnieniem przeobrażeń antropogenicznych rzeźby, w geologii, hydrologii, w pracach nad strukturą użytkowania ziemi, w problematyce rolnej, leśnej, gleboznawczej, osadniczej, kartowaniu krajobrazowym i w archeologii,
- ostatnią i odrębną grupę tematyczną stanowiły referaty przedstawiające wyniki badań z wypraw naukowych do Hindukuszu Afgańskiego, na Antarktyde, Spitsbergen i do Mongolii.

Wyłoszone referaty i towarzysząca im ożywiona dyskusja zarówno w sekcjach, jak po obradach plenarnych ukazała sytuację polskiej fotointerpretacji. Generalnego podsumowania konferencji dokonał dr hab. L. Kozacki, podkreślając bardzo pozytywną tendencję coraz powszechniejszego stosowania metod teledetekcyjnych w badaniach przyrodniczych. Drugą zaobserwowaną tendencją, aczkolwiek mniej pozytywną, jest różnicowanie się ośrodków: obok daleko wyspecjalizowanych zespołów są też zespoły o różnym stopniu opanowania tych metod, co w wielu przypadkach jest powodem braku płaszczyzny porozumienia. Zarysowały się też pewne rozbieżności między zakresem prac badawczych, zapotrzebowaniem ze strony gospodarki a zaangażowaniem praktyki. Inne wnioski wynikające z konferencji to: konieczność prowadzenia badań podstawowych uwzględniających nowe techniki (fotografowanie wielospektralne, termalne, radarowe itp.) szczególnie na wybranych obszarach testowych, potrzeba własnego fotografowania w warunkach odpowiednich z punktu widzenia rejestrowanego zjawiska, podjęcie prac w kierunku uporządkowania nomenklatury fotointerpretacyjnej oraz szkolenie w dziedzinie teledetekcji dla specjalistów różnych dziedzin naukowych.

Streszczenia ogłoszonych referatów zostały wydane drukiem jako *Materiały konferencji*, natomiast pełne ich teksty, oczywiście tych które nie będą nigdzie publikowane, wydane zostaną w specjalnym wydawnictwie pokonferencyjnym (publikacji tej podjęło się wydawnictwo UŚ). Zamiarem Komisji Fotointerpretacji jest, by przygotowywany do wydania tom stanowił pierwszy zeszyt serii prac pokonferencyjnych z proponowanym tytułem: *Dokumentacja teledetekcyjna*.

Pozostałe dwa dni konferencji przeznaczone były na sesję terenową. W dniu 22 IX 1979 roku zorganizowano wycieczkę naukową do Huty „Katowice” i jej najbliższej okolicy oraz pobliski poligon fotointerpretacyjny, eksponowany w zrealizowanym filmie. Natomiast zaplanowany na 23 IX specjalny lot na GOP-em nie odbył się. PLL „Lot” odwołał go z powodu złych i pogarszających się warunków atmosferycznych. W tej sytuacji, na życzenie uczestników, gospodarze zorganizowali dodatkowy objazd terenu do Przeczyc, Kuźnicy Warężyńskiej i Pogorii. Omówiono charakterystyczne cechy tego przemysłowego regionu i wskazano zasadnicze kierunki antropogeniczne przeobrażeń środowiska naturalnego tego obszaru.

W konferencji uczestniczyło łącznie około 120 osób reprezentujących wszystkie geograficzne ośrodki uniwersyteckie, Wyższe Szkoły Pedagogiczne, niektóre politechniki, akademie rolnicze, a ponadto Wojskową Akademię Techniczną i Akademię Górniczo-Hutniczą. W konferencji wzięli też udział przedstawiciele takich instytucji, jak: Instytut Geodezji i Kartografii, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Instytut Geologiczny, Instytut Turystyki, Instytut Kształtowania Środowiska, Okręgowe Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficzne, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Instytut Historii Kultury Materialnej PAN. Nie zabrakło też reprezentantów Dowództwa Wojsk Lotniczych, Zarządu Topograficznego Sztabu Generalnego Wojska Polskiego i Pracownicy Planów Regionalnych.

Posumowując, można stwierdzić, iż konferencja wykazała wyraźny postęp w stosunku do poprzednich, szczególnie widoczny w zakresie stosowania nowych technik pozyskiwania informacji. Zaznaczyła się też integrująca rola Komisji Fotointerpretacji PTG w polskiej fotointerpretacji tematycznej i ogólnej. Dodając do tego dobre przygotowanie konferencji, można zaliczyć ją do bardzo udanych i użytecznych imprez naukowych.

IX POLISH CONFERENCE ABOUT PHOTOINTERPRETATION

Summary

IX Polish Conference about Photointerpretation was organized by the Institute of Geography of the Silesian University and by the Photointerpretation Committee of the Polish Geographical Society. During four days (20—23, 09. 1979) the research workers and practicians discussed the following problems:

- application of new techniques of gaining remotely-controlled informations,
- analysis of the information capacity contained in satellite photographs and picture images,
- application of photointerpretational methods in geomorphology, geology, hydrology, studies of the structure of land utilization, agriculture, forestry, settlements, landscape mapping and archeology.

47 papers were presented to 120 members of the Conference, who were divided into three groups.

The Conference started with the demonstration of the first Polish didactic film „Geographical Interpretation of Aerial Photographs”, commissioned by the research workers of the Silesian University and produced by Poltel. It is a sound, colour, 45 — minutes lasting film.

Finally, the members of the Conference came to the following conclusions:

- 1) Studies should be also based on the new techniques (multispectral thermal and radar photography),
- 2) The necessity of a uniform terminology in photointerpretation,
- 3) The necessity of teaching photointerpretation to experts in various fields of learning.

The Conference finished with two sightseeing tours; to the „Katowice” Steelworks and along the route: Przeczyce—Kuznica Wareżyńska—Pogoria. Both tours were to show the characteristic features of the industrial region and changes in its environment.

IXième CONFÉRENCE NATIONALE DE LA PHOTOINTERPRÉTATION

Résumé

La IXième Conférence Nationale de la Photointerprétation a été organisée par le plus jeune centre universitaire — Institut de Géographie de l'Université de Silésie et la Commission de la Photointerprétation de la Société Géographique Polonaise. Durant quatre jours, du 20 au 23 septembre 1979, les groupes de savants et de praticiens ont échangé leurs expériences et remarques à propos de:

- l'application de nouvelles techniques de la reception des informations à distance;
- l'analyse de la capacité d'information des photographies et des images satellites;
- l'application des méthodes de télédétection dans les domaines suivantes: géomorphologie, géologie, hydrologie, études sur la structure de l'exploitation du sol, agriculture, sylviculture, colonisation, cartographie et archéologie.

120 personnes ont participées à 47 conférences présentées simultanément dans trois sections différenciées du point de vue de leur sujet.

Un grand événement du premier jour de la conférence fut la première du premier film didactique polonais intitulé „Interprétation des photographies aériennes”, réalisé par POLTEL, à la demande et la collaboration des travailleurs de l'Institut de Géographie de l'Université de Silésie. C'est un film en couleur, sonore, durant 45 minutes. Dans la conclusion de la conférence ont été présentées des remarques suivantes:

- la nécessité de la mise en oeuvre des études élémentaires utilisant de nouvelles techniques (prises de photographies multispectrales, thermales de radar);
- le besoin de la mise en ordre de la nomenclature scientifique dans la télédétection;
- le besoin d'initiation à la télédétection des spécialistes de différents domaines de la science.

A la fin de la conférence a été organisée une excursion à l'usine „Katowice” et sur le polygone de photointerprétation avoisinant, et une autre dans la région de Przeczyce, Kuźnia Wąreżyńska et Pogoria. Les deux excursions furent l'occasion de présenter aux participants les caractéristiques de la région industrielle ainsi que des transformations antropogéniques du milieu naturel de cette région.